

Uppgiftshäfte

Norden i skolan

DEN STORE NORDISKE
JULECHALLENGE 🌲

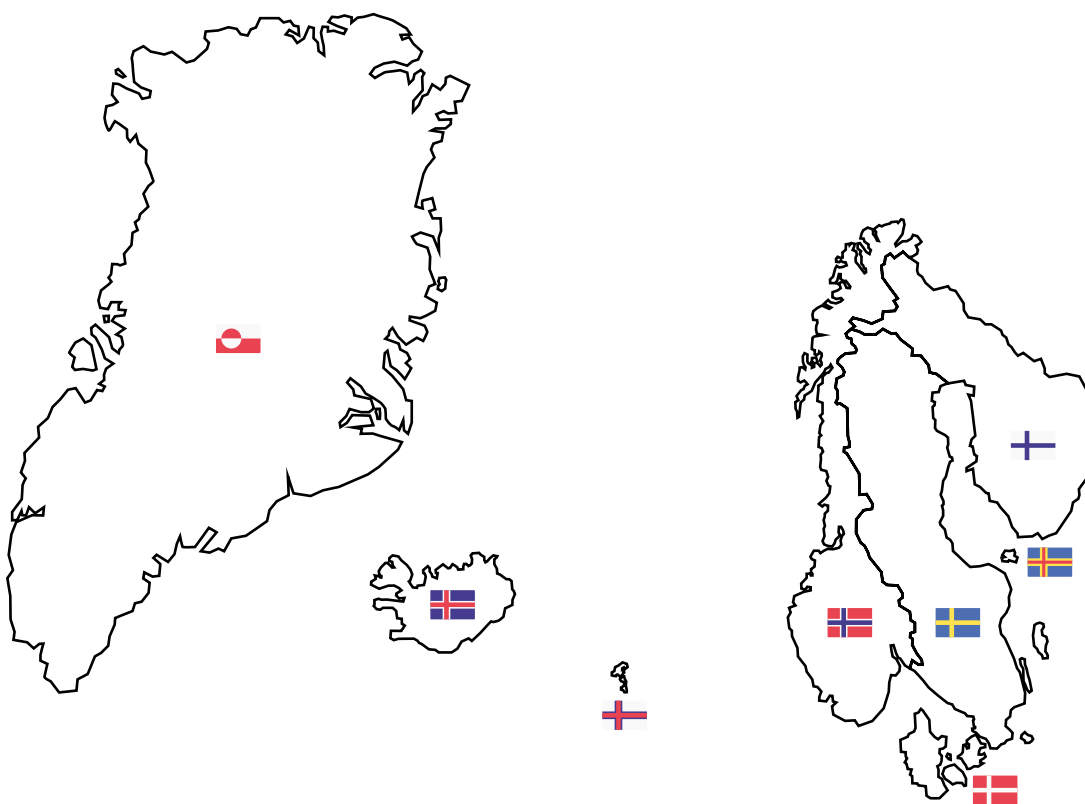

Avsnitt 1

Du ska nu lyssna på det första avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem varteftersom.

A.

Lyssna efter varifrån de tre barnen kommer. Skriv deltagarnas namn i rätt land på kartan.

B.

Prata med din bänskamrat efter att ni lyssnat på avsnittet:

- Vem i Emmas familj har deltagit i den allra första julchallengen för 1000 år sedan?
- Hur många deltagare är med i *Den stora nordiske julchallengen*?

Avsnitt 2

Du ska nu lyssna på det andra avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A. (medan du lyssnar)

Lyssna efter orden:

- Gøy
- Sjovt
- Roligt

Koppla samman orden med sitt rätta språk:

DK	Gøy
NO	Sjovt
SV	Roligt

Vad betyder de tre orden?

Vad tror William det betyder?

B. (efter att du lyssnat)

Diskutera med en bänkkamrat:

- Vad önskar sig William?
- Vad önskar sig Emma?
- Vilken är Sofias högsta önskan?

Avsnitt 3

Du ska nu lyssna på tredje avsnittet av *Den stora nordiska julchallngen*.
Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Ræstur fiskur – smaka på orden.

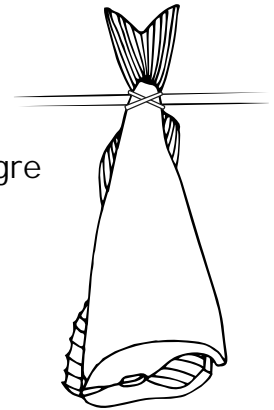
Först ska du visa *Ræstur fiskur* för dig själv, sedan säga det högre och högre.

B.

Berätta för en bänskamrat: Vad är Ræstur fiskur och sperðil?

C.

Läs mer om 'Færoysk jól' på nätet – alternativt läs eller lyssna på e-boken med samma namn på atlantbib.org.

Avsnitt 4

Du ska nu lyssna på fjärde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Hitta en klasskompis med samma färg som dig själv på skorna, strumporna eller tröjan och diskutera:

- Hur klarade Emma utmaningen?
- Hur har William löst uppgiften?
- Berätta vad samiske Aapo är upprörd över.
- Vad hände på slutet?

Avsnitt 5

Du ska nu lyssna på det femte avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar.

A. (medan du lyssnar)

Lyssna efter orden och sätt ett kryss över dem när du hör dem.

kanske	anderledes	bättre	serr
	geit	sjunga	utmaningen
ged	verkligen	fuskigt	

B. (efter att du lyssnat)

Hitta en klasskompis som har en julbock stående som julpynt där hemma och förklara för varandra:

-Vad går traditionen med "julbukking" ut på?

Avsnitt 6

Du ska nu lyssna på det sjätte avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Gruppuppgift:

Prata med varandra om hur Emma, William och Sofia löste uppgiften.

B.

Ni ska i mindre grupper välja ut en julsång från ert land. Ni ska öva på den i 5 minuter. Använd gärna Youtube om det är svårt att komma ihåg hur sången går. Därefter ska ni sjunga för en annan grupp eller resten av klassen grupp för grupp.

Avsnitt 7

Du ska nu lyssna på det sjunde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

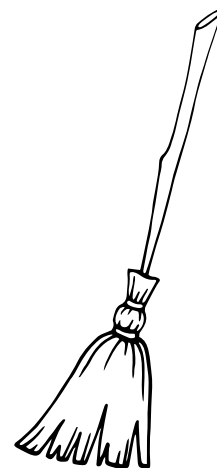
Göm kvasten

Göm kvasten är en gammal norsk jultradition. Det är inte alla norrmän som fortfarande utövar den. Göm kvasten i all sin enkelhet ut på att norrmännen ska gömma sina kvastar på julafton. De är nämligen övertygade om att det är just på julafton som häxorna kommer tillbaka till jorden för att stjäla deras kvastar.

A.

Klassuppgift:

Lek en omgång kurrägömma i klassrummet eller något annat ställe på skolan. Fundera på var det skulle vara bäst att gömma en kvast och göm dig där. Läraren eller en elev kan vara häxan som kommer tillbaka till jorden för att hitta kvasten.

Avsnitt 8

Du ska nu lyssna på det åttonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom uppgiften innan du lyssnar.

A.

Hjälp Sofia, Emma och William att hitta kvastarna. Ta ev. tid och se vem i klassen som hittar dem alla först och blir en äkta julhäxa.

Avsnitt 9

Du ska nu lyssna på det nionde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar.

A.

Vad tänker du på när du tänker på Danmark?

B.

Vad är Danmark känt för enligt Nis?

Sätt kryss vid rätt svar:

☐ Vackra fjäll och fjordar	☐ Subway surfers
☐ Leverpaste	☐ ABBA
☐ Remoulad	☐ Den lilla sjöjungfrun
☐ H.C. Andersen	☐ Brunsås och potatis
☐ Ylleunderkläder	☐ Plastjulgranar
☐ Lego	☐ Sjukhusresor på julafton på grund av för mycket sås

De flesta av oss i Norden har en föreställning om hur de andra nordborna är och uppför sig. Ibland motbevisas våra fördomar och andra gånger kan det finnas viss sanning i föreställningen. När vi har föreställningar om andra kallar vi det för stereotyper. Det är viktigt att man i mötet med andra utforskar varandras olikheter på ett omsorgsfullt och vänligt sätt för att på så vis bli klokare på sig själv och dem man möter.

C.

Du kan läsa mer om dansk jul på nätet.

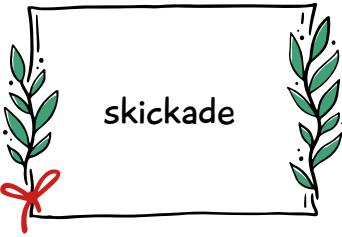

Avsnitt 10

Du ska nu lyssna på det tionde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A.

Lyssna efter orden och sätt kryss när du hör dem.

skickade		julestemning	andestek
vegan	julskinka	fråga	misfornøyd
äter	kjøtt	bryet	

Avsnitt 11

Du ska nu lyssna på det elfte avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A.

Svara på följande frågor, sätt kryss i det rätta svaret:

Vad betyder: "Det är ingen idé att gråta över spilld mjölk"?

- Att man gärna ska spilla mjölk
- Du ska inte bli upprörd över sådant du inte kan göra något åt
- Din mamma kommer att bli besviken på dig om du spiller mjölk

Vem har sagt "Lions don't compare themselves to humans"?

- Lionel Messi
- Erling Braut Haaland
- Zlatan Ibrahimović

Hur högt är Sveriges högsta berg Kebnekaise?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hur högt är Norges högsta berg Galdhøpiggen?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hur högt är Danmarks högsta berg Himmelbjerget?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Prata med varandra om era svar i klassen

Avsnitt 12

Du ska nu lyssna på det tolfte avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*.
Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A.

Smaka på orden - gruppuppgift:

Ni ska föreställa er att ni är Emma, Sofia och William som rider på den stora älgan. Läs igenom dialogen högt och öva er på att uttala orden. Använd Norden i Skolans ordbok. Visa upp era små teaterstycken för varandra i klassen.

Sofia: Er du sikker på at dette er en god idé, William?

William: Bare rolig, jeg har styr på det ... det minder lidt om et spil på min Xbox.

Emma: Kan vi inte sänka farten lite?

William: Det ved jeg så ikke lige, hvordan man gør.

Sofia: Løper den ikke litt rart?

William: Jo det har du ret i ... den er måske bare glad og mæt af alle de rådne æbler.

Emma: Åh nej, sa du ruttna äpplen?

William: Ja ... så du ikke det? Er du gal hvor den guffede!

Emma: Men då är den ju full! När älgar äter jätta äpplen blir de fulla ... Det är liksom ... alkohol!

Sofia: Er du seriøst!? Jeg vil ikke dø sånn her... Jeg ofrer gjerne 1000 følgere for ikke å dø sånn her!

William: Yeehaw!!

Emma: Vad gör du William?

William: Jeg fikser det!

Sofia: Men hvorfor må vi gå til et tre?

William: Når vores golden retriever har drukket alkohol skal den altid hen til et træ og lette ben.

Emma: Kom igen! Vi hoppar av medan den kissar!

Sofia: Når i all verden drikker golden retrieveren din alkohol?

Emma: JAG KAN SE HUSET!

William: Hurra ... Vi klarede det!

Avsnitt 13

Du ska nu lyssna på det trettonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar.

A.

Vad tänker du på när du tänker på Sverige?

B.

Vad är Sverige känt för enligt Nis?

Sätt ett kryss i rätt svar.

☐ Zlatan Ibrahimovic	☐ Astrid Lindgren
☐ IKEA	☐ H. C. Andersen
☐ H&M	☐ Minecraft
☐ Ylleunderkläder	☐ Subway Surfers
☐ Kalle Anka	☐ Spotify
☐ Långskidsåkning	☐ Älgar
☐ Köttbullar	☐ Wasa
☐ ABBA	

C.

Om det är möjligt att göra på er skola – prova baka lussekatter. Receptet hittar du i bilaga 3.

Alternativt kan ni bestämma att alla ska baka dem hemma hos sig och ta med till skolan dagen därpå.

Avsnitt 14

Du ska nu lyssna på det fjortonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Grannspråksövning för dem med danska, norska och svenska som utgångspunkt.

Trafikljus med Luciasången. Tänk bara, de flesta länder i hela Norden sjunger luciasången! Det är oftast också samma melodi vi sjunger till. Texterna varierar, men har samma tema. I denna uppgift ska du arbeta med de texter som din lärare ger dig.

Du behöver en grön, en gul och en röd penna eller överstrykningspenna. Du ska stryka under ord när du läser enligt följande regler:

Grönt ord som betyder detsamma på ditt eget språk och det nordiska språket och stavas lika

Gult ord som betyder detsamma på ditt eget språk och det nordiska språket, men stavas något annorlunda

Röd ord som inte finns på ditt eget modersmål

Ni får gärna hjälpa varandra.

B.

Sångövning för de med andra språk som utgångspunkt.

Välj en eller flera av luciasångerna på ett annat språk och sjung den/dem tillsammans i klassen.

C.

Du kan läsa mer om den svenska Luciatraditionen och om svensk jul på nätet.

Avsnitt 15

Du ska nu lyssna på det femtonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Hitta en klasskompis med en huvtröja påsig som återberätta vad som hände i dagens avsnitt.

- Vad tror Sofia att lillajul går ut på?
- Vad går lillajul egentligen ut på?
- Hur klarar sig trion igenom denna julchallenge?

B.

Sätt streck mellan orden och rätt språk:

DK	lilla/liten
NO	lille/liden
SV	lille/liten

Lillajul

Lillajul är en supertrevlig åländsk jultradition som infinner sig lördagen innan 1:a advent. Då är det tradition att de åländska öborna skaffar en pytteliten julgran, skapar pyttesmå nisselandskap, och om barnen är extra snälla kan de kanske också få pyttesmå julklappar. Med andra ord är lillajul i stort sett julafton. Bara litet. Puttigt. Pyttelitet.

C.

Ni ska undersöka traditionen, hitta bilder på nätet och ev. sätta upp dem i klassrummet. Överväg att skapa er egen lillajul i klassen.

Avsnitt 16

Du ska nu lyssna på det sextonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A.

Du ska rita en instagransida här på sidan.

-Vad skriver Sofias följare till henne?

-Skriv tre olika positiva kommentarer till Sofia. Använd emojis!

Avsnitt 17

Du ska nu lyssna på det sjuttonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgiften innan du lyssnar.

A. (före du lyssnar)

Vad tänker du på när du tänker på Finland?

B. (medan du lyssnar)

Vad är Finland känt för enligt Nis?

Rita ett kryss vid de rätta svaren.

☐ 1000 sjöar	☐ 3 miljoner bastur
☐ mumintroll	☐ IKEA
☐ ABBA	☐ HC. Andersen
☐ SMS'er	

C. (efter att du lyssnat)

Bastukulturen i Finland är något ganska speciellt. Du ska här läsa ett litet utdrag ur en text om just det.

Äta, sova och basta

Bastun spelar en betydande roll i finsk kultur. Det är en del av vardagen för majoriteten av finländarna. I bastun rensar folk både kropp och själ, och det ger en inre ro. Faktist handlar bastukulturen mer om mental balans än om att bli ren. Bastutraditionen återfinns och i finska berättelser, sånger och myter. Folk har fötts i bastun, levt sina vardagsliv i bastun och de har tagit hand om döda vänner och familjemedlemmar i bastun. Bastun är också samlingspunkten vid festliga tillfällen. Till exempel midsommar- och julbastun.

Källa: unric.org

Dela klassen i två och skapa cirklar, en innercirkel och en yttercirkel, så att alla har en kompis. Berätta för sin klasskompis vad bastun har för betydelse i den finska kulturen och idet finska livet generellt.

D.

Var tror du att jultomten bor?
Rita ett kryss i ditt svar.

- Korvatunturi i Finland
- Nordpolen
- Grönland

Avsnitt 18

Du ska nu lyssna på det artonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Prata med en bänkkamrat om vad Emma är bekymrad över. Vad säger Sofia till Emma?

B.

Quiz och byt med nordiska ordspråk – bilaga 2.

Nu ska ni göra en 'quiz och byt' med nordiska ordspråk. Din lärare kommer ge dig en papperslapp med ett ordspråk på ena sidan och betydelsen på andra sidan. Gå runt mellan varandra i klassen och fråga ut varandra om ordspråken: vet du vad ordspråket betyder? Om inte kan du ta hjälp av baksidan på lappen. Byt ordspråk när ni har frågat varandra.

Avsnitt 19

Du ska nu lyssna på det nittonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar.

A. (före du lyssnar)

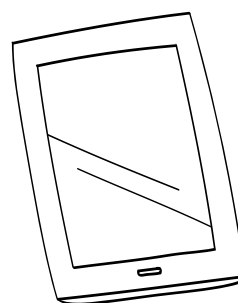
Vad tänker du på, då du tänker på Island?

B. (medan du lyssnar)

Hvad er Island kendt for ifølge Nis?

Sæt kryds ved de rigtige svar.

☐ Gejsrar	☐ Zlatan
☐ Den lilla sjöjungfrun	☐ 13 julgubbar
☐ Stora glaciärer	☐ 26 dagar jul
☐ IKEA	☐ Norrsken
☐ Varma källor	☐ Trollet Gryla
☐ Vattenfall	

C. (efter att du lyssnat)

Matcha språk med det du kan se på bilden:

SV	lesebrett
DK	läsplatta
NO	tablet/Ipad

Varför tror du att man i några skandinaviska länder väljer att INTE använda de engelska uttrycken?

D.

Läs om den isländska julen på nätet.

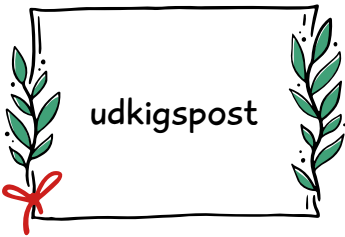

Avsnitt 20

Du ska nu lyssna på det tjugonde avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar.

A. (medan du lyssnar)

Lyssna efter orden och sätt ett kryss när du hör dem.

udkigspost		Gryla	ninjatjejerna
lenger	nära	målstregen	meg
føttene		nordlys	

B. (efter att du lyssnat)

Prata med en bänkkamrat om vem Gryla är och hur hon vaknar?

Vad gör Emma, William och Sofia?

Vad tycker du om dubstep?

Avsnitt 21

Du ska nu lyssna på det tjugoförsta avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar.

A. (före du lyssnar)

Vad tänker du på, då du tänker på Grönland?

B. (medan du lyssnar)

Vad är Grönland känt för enligt Nis?

Sätt ett kryss i de rätta svaren

☐ Världens största ö	☐ Donald Trump försökte köpa Grönland
☐ 13 julgubbar	☐ Hundsläde
☐ Importerade julgranar	☐ Vattenfall
☐ Hemgjorda julgranar	☐ Snö och berg
☐ Köttbullar	☐ Vulkaner

C. (efter att du lyssnat)

Gör din egen julgran av material som finns i närheten.

Om man befinner sig på ett ställe som har snö kan man också göra en snöjulgran. Det går också att klippa ut en julgran i papper och dekorera den.

Avsnitt 22

Du ska nu lyssna på det tjuogoandra avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Medan du lyssnar kan du påbörja arbetet med julhjärtat.

A. (före du lyssnar)

Fläta ett julhjärta med den grönländska flaggan till din egen julgran (se bilaga 4). Du ska använda vitt och rött papper, sax, lim till handtaget och mallen som din lärare ger ut.

Avsnitt 23

Du ska nu lyssna på det tjugotredje avsnittet av *Den stora nordiska julchallengen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Vänskapen mellan Emma, William och Sofia.

Läs igenom dialogen mellan de tre när de sitter i helikoptern. Vad vet vi om de tre barnen efter allt de har varit med om under 23 avsnitt?

William: Hvor er det vildt!! Det er den bedste dag i mit liv!!

Emma: Jag hoppas verkligen min farfar tycker att jag är häftig som har gjort allt detta.

Sofia: Slutt nå med den bestefaren... du er allerede 1000 ganger kulere enn han!

Emma: Vad menar du?

Sofia: Det er din skyld at vi har kommet så langt.

Emma: Nej... det är väl du och William som har gjort att vi klarat oss igenom de flesta av challengesen.

Sofia: Kanskje... men William og jeg ville aldri ha vært i stand til å jobbe sammen uten deg.

Emma: Men sluta nu...

Sofia: Det er sant ... du er team-kapteinen vår! Stemmer det ikke, William?

William: Snoooooork!

Sofia: William?

William: Snoooooork!

Emma: Vad hade vi egentligen gjort utan William och hans golden retriever?

Sofia: Du har rett ... så var vi nok eliminert i kostespillet i Norge.

Emma: Ja, eller åkt ut med den där fulla älgen i Sverige.

Sofia: Tænt at vi har opplevd dette sammen (gaber).

Emma: Ja, två nya bästisar/bästa vänner... det är ju nästan en julönskan i sig själv.

B.

Beskriv de tre med så många ord som möjligt:

Emma

William

Sofia

Avsnitt 24

Du ska nu lyssna på det tjugofjärde avsnittet av *Den stora nordiska julchallngen*. Läs igenom hela uppgifterna innan du lyssnar och arbeta med dem i tur och ordning.

A.

Sätt streck mellan språken och vad du ser på bilden:

SV	Julenissen
DK	Jultomten
NO	Julemanden

B.

En plats som är barnens egna. En plats där alltid är härligt att vara. Den 24:e december är nationaldag. Barnien. Det är något som våra tre huvudpersoner drömmer om.

Om du hade fått möjlighet att skapa din helt egna plats tillsammans med några bra vänner, hur skulle det vara på ön, vad skulle finnas där och vad skulle platsen heta? Gör en lista med de 10 viktigaste sakerna här under. Prata med en klasskompis om din helt egna plats.

Din sista uppgiften

Min bok om nordiska jultraditioner och fun facts.

Under de senaste 24 avsnitten har du fått massa information om de nordiska länderna, de skandinaviska språken, de olika jultraditionerna och inte minst om vänskap. Allt det här ska samlas ihop i en bok med titeln *Min nordiska julchallenge*.

Titta på videon från Norden i Skolan som visar hur man gör.

I boken ska du samla all den viktigaste informationen som du har fått medan du har lyssnat på alla avsnitt. Du bestämmer själv vad du vill ha med i din bok.

Visa era böcker för varandra, visa dem för era föräldrar och kom ihåg att skicka ett kort till Norden i Skolan när ni är klara:
kontakt@nordeniskolen.org

